

Індоевропейська мовна родина надає основу для спорідненості української та німецької мов. Обидві мають своє коріння в праслов'янській та прагерманській мовних гілках відповідно. Цей спільний лінгвістичний старт визначає загальні риси, що переплітаються в обидві мови.

Грамматичні спільні риси:

Українська та німецька мови ділять численні граматичні елементи, такі як системи роду та числа. Обидві мови мають складність відмінювання, де слова змінюються залежно від ролі в реченні. Ця подібність полегшує вивчення однієї мови для носіїв іншої.

Лексична спорідненість:

Лексичні подібності між українською та німецькою мовами є важливим фактором спорідненості. Спільні корені слів та фраз свідчать про історичний контекст та зв'язки між культурами. Це стимулює культурний обмін та взаєморозуміння.

Вплив на вивчення мов:

Спорідненість мов робить їх привабливими для вивчення в контексті дводіалектного навчання. Особливо для носіїв однієї мови, вивчення іншої стає більш доступним та продуктивним завдяки спільним лінгвістичним основам.

Висновок

Спорідненість української та німецької мов відзначається глибокими лінгвістичними коріннями та впливом спільного індоевропейського походження. Вона не тільки полегшує вивчення обох мов, а й сприяє культурному обміну та взаєморозумінню між українцями та німцями.

Хиленко Єлизавета Вікторівна
Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Топоркова М.М.
Державний біотехнологічний університет

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА РОЛЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У СУЧАСНОМУ КОНТЕКСТІ

У сучасному світі українська мова стикається з рядом серйозних проблем, які вимагають належного вивчення та вирішення. Однією з ключових труднощів є боротьба за збереження та розвиток мовної ідентичності в умовах глобалізації. Зростаюча популярність англійської мови може ставити під загрозу нашу культурну спадщину та національну самобутність.

Виклики у сфері освіти в Україні визначаються рівнем використання української мови у процесі навчання, що впливає на формування мовної компетенції студентів та їхню здатність ефективно спілкуватися. Необхідність активного впровадження української мови в освітній процес відзначається як ключова у забезпеченні повноцінного навчання та розвитку мовних навичок нового покоління громадян.

Мовна самосвідомість громадян та патріотизм взаємодіють у контексті їхнього вибору використання української мови в повсякденному житті, що визначає їхню свідому участь у збереженні та підтримці національної мовної

ідентичності. Обрання української мови в якості засобу спілкування стає виявом громадянського духу, що сприяє зміцненню національного об'єднання та висловлює глибокий патріотичний підхід до власної культурної спадщини.

Українська мовна ситуація є складною, унікальною в контексті європейських країн. Небуло жодного аналогічного випадку, коли мова етнічної меншини стала такою ж поширеною, як і державна, і при цьому державна мова стала мовою меншості на певних територіях. Це впливає з історії України, зокрема, з періоду русифікації, що розпочався в середині XVII століття на сході країни, який став частиною Російської імперії. Цей процес розповсюдився на всю територію України під час радянської епохи. Також існують регіони, де вживають інші мови. Це призвело до сучасної двомовності в Україні.

Жодну людину не можна примушувати змінювати мову. Цього не дозволяють ні міжнародні правові зобов'язання України, ні її національне законодавство.

Вибір мови приватного вжитку не може бути об'єктом законодавчих регулювань. Але кожна держава має право поширювати державну мову на своїй території та вимагати від своїх громадян її знання.

Українська мова – код нації, її духу, самостійності. Важливо перейнятися проблемами мови, збагнути її значущість не лише для держави, а й особистого самоствердження, збереження самотності національної культури. Мова має повне право функціонувати в усіх сферах спілкування, бути панівною, основною, не перебирати не себе статус іншомовної, репрезентувати українську ідентичність, бути виразником культурної самотності української нації, посісти гідне місце в Євроінтеграції

Отже, сучасна динаміка української мови ставить перед нами серйозні виклики. Збереження та розвиток мовної ідентичності в умовах глобалізації, а також забезпечення її активного використання в освіті є важливими аспектами. Громадянська самосвідомість та патріотизм виявляються через свідомий вибір громадян користуватися українською мовою у повсякденному житті, що сприяє національному об'єднанню та зміцненню культурної спадщини. Мовна ситуація в Україні відзначається складністю, унікальністю та двомовністю, що виникла внаслідок історичних та політичних перетворень. Важливо підкреслити, що примусове змінювання мови особи суперечить як міжнародним зобов'язанням, так і внутрішньому законодавству. У той же час, держава має право поширювати свою державну мову та сприяти її вивченню серед громадян.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гудзик К. Мовна політика в Україні. URL: <https://day.kyiv.ua/article/cuspilstvo/movna-polityka-v-ukrayini>
2. Масенко Л. Мовна ситуація України в соціолінгвістичних вимірах. Війна з Росією вплинула на багатьох. URL: <https://www.radiosvoboda.org/amp/30586236.html>
3. Пивоваров В. М. Українська мова і культура в реаліях сьогодення. URL: https://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/16943/1/Pivovarov_84-87.pdf